
EBA/GL/2015/02

23.07.2015

Насоки

за минималния списък с качествени и количествени
показатели, свързани с плана за възстановяване

Съдържание

1. Насоки на ЕБО за минималния списък с качествени и количествени показатели, свързани с плана за възстановяване	3
Статут на насоките	3
Изисквания за отчетност	3
Дял I – Предмет, обхват и определения	4
Дял II – Рамка на показателите, свързани с плана за възстановяване	5
Дял III – Капиталови показатели	7
Дял IV – Показатели за ликвидност	8
Дял V – Показатели за рентабилност	9
Дял VI – Показатели за качество на активите	9
Дял VII – Основани на пазара показатели	9
Дял VIII – Макроикономически показатели	10
Дял IX – Заключителни разпоредби и прилагане	10

1. Насоки на ЕБО за минималния списък с качествени и количествени показатели, свързани с плана за възстановяване

Статут на насоките

1. Този документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Компетентните органи, както са дефинирани в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за отчетност

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 23.09.2015 компетентните органи са длъжни да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, в противен случай - за причините за неспазване. При липса на уведомление в този срок ЕБО счита, че компетентните органи не спазват изискването за отчетност. Уведомленията трябва да се изпратят чрез подаване на формата, намираща се на уебсайта на ЕБО, на адрес compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер 'EBA/GL/2015/02'. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр.12).

Дял I – Предмет, обхват и определения

Предмет

1. Настоящите насоки са разработени съгласно член 9, параграф 2 от Директива 2014/59/ЕС от 15 май 2014 г., за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета („Директива 2014/59/ЕС“), които възлагат на ЕБО да създаде насоки, насочени към определяне на минималния списък с количествени и качествени показатели, свързани с плана за възстановяване.
2. Съгласно член 9, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС, компетентните органи изискват всеки план за възстановяване да включва установена от институцията рамка от показатели за определяне на етапите, на които могат да бъдат предприети подходящите действия, посочени в плана. Рамката от показатели следва да бъде включена в плановете за възстановяване, създадени съгласно регулаторния технически стандарт относно съдържанието на плановете за възстановяване, създаден съгласно член 5, параграф 10 от Директива 2014/59/ЕС.
3. Тези показатели се съгласуват с компетентните органи при извършването на оценката на плановете за възстановяване в съответствие с членове 6 и 8 от Директива 2014/59/ЕС, както допълнително е посочено в регулаторния технически стандарт на ЕБО относно оценката на плановете за възстановяване, създаден съгласно член 6, параграф 8 от Директива 2014/59/ЕС. Показателите могат да имат качествен или количествен характер, свързан с финансовото състояние на институцията, и трябва да могат да бъдат наблюдавани лесно. Компетентните органи гарантират, че институциите въвеждат подходящи механизми за редовното наблюдение на показателите.
4. С оглед на значението на оценката на надеждността на вариантите за възстановяване, планът за възстановяване следва да съдържа подробна информация за процеса на вземане на решения по отношение на активирането на плана за възстановяване като съществен елемент от структурата на управление, на базата на поэтапен процес, като използва показатели в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС.
5. За целите на настоящите насоки „показатели, свързани с плана за възстановяване“ означава качествени и количествени показатели, създадени от всяка институция на базата на рамката, представена в настоящите насоки за идентифициране на етапите, в които могат да бъдат извършени подходящите действия, посочени в плана за възстановяване.

Обхват и ниво на прилагане

6. Адресати на насоките са компетентните органи и тези институции, които са длъжни да разработят планове за възстановяване съгласно Директива 2014/59/ЕС.
7. Институциите и компетентните органи следва да прилагат настоящите насоки в съответствие с разпоредбите за опростени задължения за определени институции, посочени в член 4 от Директива 2014/59/ЕС.
8. Без да се засяга горният параграф, компетентният орган може частично да изключи прилагането на задължителните категории показатели, свързани с плана за възстановяване, посочени в параграф 11 от дял II от настоящите насоки, ако счита определени категории показатели, свързани с плана за възстановяване, за неприложими по отношение на бизнес модела на инвестиционните посредници.

По подобен начин компетентният орган следва да изключи от своите надзорни практики прилагането на определени категории и показатели, които са подчинени на оборимата презумпция, посочена съответно в параграфи 12 и 13, ако прецени, че подобни категории и показатели не могат да се прилагат за определени видове инвестиционни посредници.

Дял II – Рамка на показателите, свързани с плана за възстановяване

9. Рамката на показателите, свързани с плана за възстановяване, следва да бъде създадена от институциите и оценена от компетентния орган, като се вземат предвид критериите, посочени в следващите параграфи.
10. Институциите следва да включат показатели, свързани с плана за възстановяване, както с количествен, така и с качествен характер.
11. Институциите следва да включат в плана за възстановяване поне следните задължителни категории показатели, свързани с плана за възстановяване, които са обяснени в дялове III до VI от настоящите насоки:
 - капиталови показатели;
 - показатели за ликвидност;
 - показатели за рентабилност;
 - показатели за качество на активите.
12. В допълнение институциите следва да включат в плана за възстановяване следните две категории показатели, свързани с плана за възстановяване, които са обяснени в дялове VII и VIII от настоящите насоки, освен ако не предоставят задоволителна обосновка на компетентните органи, че подобни категории не са относими към правната структура, рисковия профил, размера и/или сложността на институцията (т.е. оборима презумпция):

- основани на пазара показатели;
- макроикономически показатели.

13. Институциите следва да включат конкретни показатели, свързани с плана за възстановяване, включени в списъка за съответната категория, представен в приложение II към настоящите насоки, освен ако не предоставят задоволителна обосновка пред компетентните органи, че тези определени показатели не са от значение за правната структура, рисковия профил, размера и/или сложността на институцията (т.е. оборима презумпция). Във всеки случай институциите следва да посочат в своите планове за възстановяване поне един показател от всяка от задължителните категории, посочени в параграф 11.

14. Институциите не следва да ограничават своя набор от показатели до минималния списък, посочен в приложение II, и следва да обърнат внимание на включването на други показатели съгласно принципите, посочени в дял II и в съответствие с описанието на категориите, посочени в следните дялове на настоящите насоки. За тази цел приложение III включва неизчерпателен списък с примери за допълнителни показатели, свързани с плана за възстановяване, групирани по категории.

15. Рамката на показателите, свързани с плана за възстановяване, следва:

- 1) да бъде адаптирана към бизнес модела и стратегията на институцията и да съответства на нейния рисков профил. Тя следва да идентифицира най-важните уязвими места, които е най-вероятно да окажат влияние върху финансовото състояние на институцията и да доведат до момента, в който тя трябва да реши дали да задейства плана за възстановяване;
- 2) да бъде подходяща за размера и сложността на всяка институция. По-специално броят на показателите следва да бъде достатъчен за уведомяване на институцията за влошаващите се условия в множество области. В същото време броят показатели следва да бъде адекватно определен и управляван от институциите;
- 3) да може да определи момента, в който институцията трябва да реши дали да предприеме действие, посочено в плана за възстановяване, или да се въздържа от подобно действие;
- 4) да бъде в съответствие с цялостната рамка за управление на риска и със съществуващите показатели за ликвидност или капиталови показатели, съгласно плана за действие при извънредни ситуации, и показателите за плана за непрекъсваемост на дейността;
- 5) да бъде интегрирана в управлението на институцията и в рамките на поетапните процедури и процедурите за вземане на решение;
- б) да включва показатели, насочени към бъдещето.

16. Като определя количествените показатели, свързани с плана за възстановяване, институцията следва да използва многостепенна система за сигнализиране („принципа на светофара“), за да информира ръководството на институцията, че е възможно подобни показатели да бъдат достигнати.
17. Институцията следва да преразгледа показателите, свързани с плана за възстановяване, когато е необходимо и поне веднъж годишно.
18. Институцията следва да може да представи на компетентния орган обяснение как са определени калибриранията на показателите, свързани с плана за възстановяване, и да покаже, че праговете ще бъдат нарушени на достатъчно ранен етап, за да бъдат действащи. В този контекст следва да бъдат отчетени степента и скоростта на нарушаване на прага.
19. Управленската информационна система на институцията следва да гарантира лесно и редовно наблюдение на показателите от институцията и да позволява навременното подаване на показателите до компетентните органи при поискване.
20. Наблюдението на показателите, свързани с плана за възстановяване, следва да бъде извършвано непрекъснато, за да се гарантира, че институцията може да предприеме навременни подходящи мерки за възстановяване на своето финансово състояние след значително влошаване.

Дял III – Капиталови показатели

21. Капиталовите показатели следва да идентифицират всяко значително действително и вероятно бъдещо влошаване в количеството и качеството на капитала в условията на действащо предприятие, включително увеличаване на нивото на задлъжнялост.
22. При избора на капиталови показатели институциите следва да разгледат начини за разглеждане на въпросите, които произтичат от факта, че възможностите на подобни показатели за навременна реакция могат да бъдат по-малки, отколкото за другите видове показатели, и определени мерки за възстановяване на капиталовата позиция на дадена институция могат да бъдат подчинени на по-дълги срокове за изпълнение или по-голяма чувствителност към пазарни и други условия. По-специално това може да бъде постигнато посредством установяване на насочени към бъдещето прогнози, които следва да вземат предвид съществени договорени падежи, свързани с капиталовите инструменти.
23. Капиталовите показатели следва също да бъдат интегрирани във вътрешния анализ на адекватността на капитала (БААК) на институцията, съгласно член 73 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционни посредници, за изменение на Директива

2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО („Директива 2013/36/ЕС“), и нейната съществуваща рамка за управление на риска.

24. Праговете следва да бъдат калибрирани на базата на рисковия профил на институцията и на срока, необходим за активиране на мерките за възстановяване; следва да вземат предвид възможностите за възстановяване в резултат от тези мерки; и да отчетат колко бързо може да се промени капиталовото състояние, като се имат предвид специфичните за институцията обстоятелства.
25. Праговете за показатели на базата на регулаторните капиталови изисквания следва да бъдат калибрирани от институцията на адекватни нива, за да се избегне нарушаване на капиталовите изисквания, приложими за институцията (вкл. минималните капиталови изисквания, както е посочено в член 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнителните капиталови изисквания, прилагани съгласно член 104, параграф 1, буква а) от Директива 2013/36/ЕС, но без да се отчетат каквито и да е изисквания за буфери, посочени в глава 4 от дял VII на Директива 2013/36/ЕС).

Дял IV – Показатели за ликвидност

26. Показателите за ликвидност следва да могат да информират институцията за възможно или действително влошаване на способността на институцията да посреща своите текущи и предвидими нужди от ликвидност и финансиране.
27. Показателите за ликвидност на институцията следва да се отнасят както до краткосрочните, така и до дългосрочните нужди от ликвидност и финансиране на институцията и да обхващат нейната зависимост от междубанковите пазари и депозити на дребно, като правят разграничение между съществени валути, когато е целесъобразно.
28. Показателите за ликвидност следва да бъдат интегрирани със стратегиите, политиките, процесите и системите, разработени от всяка институция, съгласно член 86 от Директива 2013/36/ЕС и нейната съществуваща рамка за управление на риска.
29. Показателите за ликвидност следва също да покриват други потенциални нужди от ликвидност и финансиране, като експозиции във вътрешногрупово финансиране и тези, произтичащи от задбалансови структури.
30. Установените от институцията прагове следва да бъдат прецизирани на базата на рисковия профил на институцията и следва да отчетат колко бързо може да се промени ликвидното състояние, като се имат предвид специфичните за институцията обстоятелства.
31. Праговете следва да бъдат прецизирани на базата на рисковия профил на институцията и на времето, необходимо за активиране на мерките за възстановяване, и да разглеждат

възможностите за възстановяване в резултат от тези мерки. При позоваване на минималните регулаторни изисквания, приложими към институцията (вкл. допълнителните изисквания за ликвидност съгласно член 105 от Директива 2013/36/ЕС, ако е приложимо) — показателите следва да бъдат калибрирани от институцията на подходящи нива, за да могат да сигнализират за възможни и/или действителни рискове от неспазването на тези минимални изисквания.

Дял V – Показатели за рентабилност

32. Показателите за рентабилност следва да обхващат всеки свързан с дохода аспект на една институция, който може да доведе до бързо влошаване на финансовото състояние на институцията посредством намалена неразпределена печалба (или загуби), които влияят на собствения капитал на институцията.
33. Тази категория следва да включва показатели, свързани с плана за възстановяване, които се отнасят за загуби, свързани с операционен риск, които могат да имат значително въздействие върху отчета за доходите, включително, но не само свързани с поведението въпроси, външни и вътрешни измами и/или други събития.

Дял VI – Показатели за качество на активите

34. Показателите за качество на активите следва да измерват и наблюдават развитието на качеството на активите на институцията. По-специално те следва да посочат кога влошаването на качеството на актива може да доведе до момент, в който институцията следва да обмисли предприемането на действие, описано в плана за възстановяване.
35. Показателите за качество на активите могат да включват съотношение на наличностите и потока от необслужвани експозиции за обхващане на тяхното ниво и динамика.
36. Показателите за качество на активите следва да обхващат аспекти като задбалансови експозиции и влиянието на необслужваните заеми върху качеството на актива.

Дял VII – Основани на пазара показатели

37. Основаните на пазара показатели целят да обхванат очакванията на пазарните участници за бързо влошаване на финансовото състояние на институцията, което е възможно да затрудни достъпа до финансиране и капиталовите пазари. В съответствие с тази цел рамката от качествени и количествени показатели следва да има връзка с посочените по-долу типове показатели:

- 1) базираните на собствения капитал показатели, които обхващат промените в цената на акциите на регистрирани на фондовата борса дружества, или съотношения, които измерват връзката между балансовата и пазарната стойност на собствения капитал;
- 2) базирани на дълг показатели, които обхващат очаквания на доставчиците на междубанково финансиране като суапи за кредитно неизпълнение или спредове по дълг;
- 3) свързани с портфейла показатели, които обхващат очаквания, свързани с конкретни класове активи, от значение за всяка институция (напр. недвижими имоти);
- 4) намаления на рейтинга (дългосрочно и/или краткосрочно), тъй като те отразяват очакванията на агенциите за кредитен рейтинг, които могат да доведат до бързи промени в очакванията на пазарните участници за финансовото състояние на институцията.

Дял VIII – Макроикономически показатели

38. Макроикономическите показатели целят да обхванат сигнали за влошаване в икономическите условия, в които институцията извършва дейност, или на концентрации на експозиции или финансиране.
39. Макроикономическите показатели следва да се основават на измерители, които оказват влияние върху резултатите на институцията в конкретни географски области или сектори на дейност, които са от значение за институцията.
40. Макроикономическите показатели следва да включват типологиите по-долу:
- 1) географски макроикономически показатели, свързани с различни юрисдикции, към които институцията има експозиции, като също отчитат рисковете, произтичащи от потенциални правни ограничения;
 - 2) секторни макроикономически показатели, свързани с основни специфични сектори на икономическа дейност, към които институцията има експозиции (напр. превоз на стоки, недвижими имоти).

Дял IX – Заключение разпоредби и прилагане

41. Насоките се прилагат от 31 юли 2015 г.

Приложение I – Категории показатели, свързани с плана за възстановяване

Категории показатели, свързани с плана за възстановяване	
(първите четири категории са задължителни, а последните две може да бъдат изключени, ако институцията прецени, че не са значими за нея)	
Задължителни категории	
1.	Капиталови показатели
2.	Показатели за ликвидност
3.	Показатели за рентабилност
4.	Показатели за качество на активите
Подчинени на оборима презумпция категории	
5.	Основани на пазара показатели
6.	Макроикономически показатели

Приложение II – Минимален списък с показатели, свързани с плана за възстановяване

Минимален списък с показатели, свързани с плана за възстановяване (за всеки показател институцията може да прецени, че не е значим за нея, все пак в подобен случаи той следва да бъде заменен с друг показател, който е по-подходящ за тази институция)	
1. Капиталови показатели	
1)	съотношение на базовия собствен капитал от първи ред
2)	съотношение на обща капиталова адекватност
3)	отношение на ливъридж
2. Показатели за ликвидност	
1)	отношение на ликвидно покритие
2)	отношение на нетно стабилно финансиране
3)	разходи за финансиране от пазара
3. Показатели за рентабилност	
1)	(възвръщаемост на активите) или (възвръщаемост на собствения капитал)
2)	значителни загуби, свързани с операционен риск
4. Показатели за качество на активите	
1)	темп на нарастване на brutните необслужвани кредити
2)	коефициент на покритие [провизии / (общо необслужвани кредити)]
5. Основани на пазара показатели	
1)	рейтинг с отрицателна перспектива или понижаване на рейтинг
2)	спред по суап за кредитно неизпълнение
3)	промяна на цената на акция
6. Макроикономически показатели	
1)	промени в БВП
2)	суап за кредитно неизпълнение по държавни дългови инструменти

Приложение III – Примерен списък с допълнителни показатели, свързани с плана за възстановяване

Допълнителни показатели, свързани с плана за възстановяване (неизчерпателен списък, предоставен само за илюстрация)	
1. Капиталови показатели	
1)	(неразпределена печалба и резерви) / общо собствен капитал
2)	неблагоприятна информация за финансовото състояние на значими контрагенти
2. Показатели за ликвидност	
1)	концентрация на източници на ликвидност и финансиране
2)	цена на общото финансиране (финансиране на дребно и финансиране от пазара)
3)	среден срок на финансиране от пазара
4)	несъответствие между договорените падежи
5)	налични свободни от тежести активи
3. Показатели за рентабилност	
1)	съотношение разходи-приходи (оперативни разходи / оперативни приходи)
2)	нетен лихвен марж
4. Показатели за качество на активите	
1)	нетни необслужвани кредити / собствен капитал
2)	(брутни необслужвани кредити) / общо кредити
3)	темп на нарастване на обезценки за финансови активи
4)	необслужвани кредити по значима географска концентрация или секторна концентрация
5)	преструктурирани експозиции ² / общо експозиции
5. Основани на пазара показатели	
1)	пазарна спрямо счетоводна стойност
2)	заплаха за репутацията на институцията или значителна вреда за репутацията
6. Макроикономически показатели	
1)	рейтинг с отрицателна перспектива или понижаване на рейтинг на държави
2)	равнище на безработицата

² „Преструктурирани експозиции“, както са дефинирани в членове 163-183 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 г. за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.